

Vrli Slovenol: Prava vera bodi
vam luč, materni jezik bodi vam
ključ do zveličanske narodne
omike. A. M. Slomšek.

NAŠ DOM

GLASILO
SLOVENSKE MLADINE.

MARIBOR, 1912

CIRILOVA TISKARNA.

Vsebina 13. zvezka:

	Stran		Stran
Pouk.		Bodimo previdne pri kupovanju	204
Mladeničem in mladenkam	193		
Mladina štedi	194	Društveni glasnik:	
Zabava:		Skupščina S. K. S.	205
Kako sem kozla jahal	195	Hoče	205
Žarite kresovi	198	Sv. Anton v Slov. gor.	206
Pod lipo	199	Ptuj	206
Lahko noč	199	Središče	206
		Ormož	206
Razgled po svetu.	200	Sv. Jurij ob juž. žel.	207
Orli:		St. Rupert nad Laškem	207
Bratom Orlom	201	Rajhenburg	207
Dekliški vrtec:		Govorniške vaje:	
Agitirajte za dobre časnike	203	Z Bogom in Marijo za slovensko domov.	207
Svetovalka	204	Drobtinice:	
		† Franc Čebul	208

Naš Dom izhaja 1. in 15. vsakega meseca ter stane na leto 2 K, na pol leta 1 K, na četrť leta 50 h. — Uredništvo in upravništvo je v Cirilovi tiskarni, Koroške ulice 5, Maribor. — Sklep uredništva 27. junija 1912.

Zavod sv. Marte v Trstu

ulica S. Francesco št. 15, I. nadstr.

sprejema brezposelna dekleta pod streho in posreduje za službe. Rafaelov odsek Marijine družbe sprejema dekleta na kolodvoru in jih vodi v zavod. Zavod vzdržuje in nadzoruje zveza »Marijin dom«.

Srečke v korist „Slovenski Straži“.

Turška srečka na mesečne obroke po 4 krone 75 vin. Glavni dobitki vsako leto 1.800.000 frankov. : Turška srečka in še tri druge srečke na mesečne obroke po 6 kron 25 vin. :-: Glavni dobitki vsako leto čez 2.000.000 kron. Vsaka srečka mora biti izžrebana. Najmanjši dobitok turških srečk 230 K. :-: Pojasnila daje in naročila sprejema :-:

Valentin Urbančič, Ljubljana, Kongresni trg 19.

== NAS DOM ==

Štev. 13.

V Mariboru, 1. julija 1912.

XII. letnik.

Pouk.

Mladeničem in mladenkam!

Na občnem zboru S. K. S. Z. v Braslovčah dne 23. t. m., o katerem poročamo še na drugem mestu, so med drugimi govorili tudi predsednik štajerskih Orlov, g. državni in deželni poslanec dr. V e r s t o v š e k, nadalje predsednik Mladeniške zveze, mladenič Zajc iz Velenja, ter podpredsednica Dekliške zveze, mladenka Drev iz Arje vasi pri Petrovčah.

Njihova izvajanja so bila velepomembna in so žela burno pritrjevanje.

Dr. V e r s t o v š e k je izvajal:

Namen naših organizacij, osobito namen Orla, ni samota, da si krepí in uri mladenič svoje telo za bodoči vojaški poklic, da se vadi v disciplini, ki je ravno vojaku tako potrebna, ampak namen naših organizacij je v prvi vrsti ta, da se mladenič duševno izobrazi, da s svojo umsko izobrazbo nadkriljuje svoje stanovske tovariše. Mladinska organizacija na katoliško-narodni podlagi zasleduje pa še drug cilj, ki je nad vse vzvišen. Ona zabranjuje, da mladenič ne zaide na kriva pota razuzdanega življenja, da se ne udaja pijančevanju in zapravljanju po gostilnah, temveč da si bistri svoj um s čitanjem dobrih časopisov in knjig.

Na vzgledih je nato govornik dokazal, kako so se mladeniči Orli trudili, da bi svoje tovariše, ki so že zabredli na kriva pota, zopet spravili na pravo pot krščanskega življenja. Če pa vsi lepi opomini in nauki niso nič izdali, so mladeniči Orli sami prosili, aaj se izključi zapeljani mladenič iz njihove družbe. Očetom in materam je pa govornik živo predočil, kako lepo je bilo nekoč videti, ko se je 40 mladeničev-Orlov korporativno udeležilo svetega obhajila. Marsikatera mati, mar-

sikateri oče, ki je poprej zrl v mladeniško organizacijo z nekako nezaupnostjo in z dvomom, sta iz lastnega nagiba nagovarjala svojega sina, da se vpiše v mladeniško organizacijo.

Nadalje je govornik izvajal, da v naši organizaciji ni nobene stanovske razlike; pošteno srce in žuljava roka je najdragocenejši zaklad vsakega mladeniča. Mladini je treba vcepiti pokorščino do svojih roditeljev, do svojih dušnih pastirjev in voditeljev, in ravno pokorščina in železna disciplina je mladeniču vojaku najbolj potrebna. Svaril je končno mladeniče pred nezmernim vživanjem alkohola; osobito žganja naj se mladenič varuje, ker ono zastrupi in zamori dušo in telo. Čestokrat se pripeti, da se mladeniči napijejo z alkoholom korajže, in v pijani korajži se potem prepogostokrat stepejo, da teče kri, a drugi dan jih pa orožniki v sramoto svojih starišev in v sramoto cele župnije lovijo in iščejo ter jih vklenjene v verige ženejo v zapor. Govornik je zaključil: Stariši, očetje in matere, pomagajte nam v našem boju, podpirajte nas, da bo vaša mladina vam v veselje in radost, nam pa v ponos!

Predsednik Mladeniške zveze, mladenič Zajc, je govoril:

Preteklo je že več ko 50 let, odkar nam je zaklical naš nepozabni in veliki škof Slomšek besede: Slovenci! Prava vera bodi vam luč, materni jezik bodi vam ključ, do zveličanske narodne omike. In te zlate besede se blestijo kakor svetle zvezde na sinjem nebu! Mladeniču je treba duševne izobrazbe, ker mladenič, duševno neizobražen, se kmalu potopi v valovih človeškega življenja; le prekmalu izgubi vero in narodnost, pozabi, da ga je rodila slovenska mati in pozabi, da mu

je sklepala nežne roke k molitvi in ga učila izrekati večne resnice!

Zatorej mladeniči! Izobrazite se s čitanjem dobrih katoliških časopisov in knjig, ne pohajajte po gostilnah in plesiščih, bodite trezni, varujte se nezmernega vživanja alkohola, žganje-pitja se pa ogibajte kakor smrtnega greha!

Za g. Zajcem je izvajala gdč. D r e v iz Arje vasi sledeče:

V nobeni župniji ne sme manjkati Dekliške zveze, ki naj skrbi, da se širi in oživlja duh krščanske in narodne zaveznosti med slovenskim ljudstvom ter krepko izpodkopuje tla brezverskemu liberalizmu in štajerčijanstvu. Dekliške zveze so velika in močna armada, ki šteje na tisoče bojevnic, in ta armada naj navaja narod k krepostnemu, poštenemu življenju. — Zbrane v taboru S. K. S. Z. smo slovesno obljubile, da hočemo pod praprom Brezmadežne krepko in neustrahšeno korakati. Obljubile smo, da jo hočemo braniti pred vsakim napadom, da hočemo biti neupogljiva opora krščanski armadi mož in mladeničev za naše verske in narodne svetinje. In te obljube hočemo vestno in sveto držati, Dekliška zveza je vsikdar stala neustrahšeno v bojnih vrstah raznih političnih bojev ter pomagala dvigniti lovoriko Kmečke zveze. Marsikatera mladenka je znala pridobiti s svojim prepričevalnim navdušenjem povih pristašev. Za vse to pa je treba mladenki izobrazbe, ker brez izobrazbe nič ne doseže. Naše navdušenje za sveto stvar mora biti trajno in neizbrpljivo, kajti hipno navdušenje kmalu mine, če nima podlage v razumevanju in spoznanju časovnih razmer, katero se pridobi pri predavanjih, s čitanjem dobrega čtiva itd. Mnogo je že sicer mladenk, ki dobro razumejo svoje dolžnosti, a še več jih je, ki jim je narodno delo deveta briga, ki se niti ne zaveđajo, da so slovenske mladenke. Ne morem dosti poudarjati, da je mladenki treba pouka, kajti če hočemo biti politično in strokovno izobražene slovenske državljanke, poznati moramo

tudi javno življenje. V hiši, v kateri vlada politično zrelo, krepostno in razumno gospodinja, sta sreča in blagostanje doma.

Ne morem pa dovolj svariti slovenskih mladenk pred pohajanjem po gostilnah in plesiščih. Mladenka, ki se rada na plesišču vrti, izgubi navadno poštenje! Pridne roke, pa pošteno srce, naj bo naša dika in ponos!

Dekliške zveze morajo biti strah nasprotnikom, zato veselo kličemo:

Naj le sovragi trepetajo,
Ko se zbira naša četa,
Nas s pogumom pa navdaja
Živi Bog in vera sveta!

Mladina štedi!

Naslovni stavek prihaja človeku nehote na misel, če opazuje našo slovensko mladino, kako večasi brezskrbno zapravlja težko zaslužen denar. Po nepotrebem se izmeče denar za razen lišp, po nepotrebem se zapravlja ob nedeljah in drugih prilikah za nesrečni alkohol. Samo, da je lepo in lušno! Zraven pa nihče teh nesrečnih sinov in hčera slovenskega naroda ne pomisli, da si s tem sam jamo koplje, ko podpira s svojim denarjem razne narodne in verske sovraige. Veliko mladeničev in deklet se je že odvrnilo od slabe poti, a veliko jih še tava med nami, ki nočejo ničesar slišati o kaki organizaciji.

Slovinci smo bili in smo deloma še zaničevani in teptani od naših sosedov, a z lastno močjo smo se že precej dvignili politično in gospodarsko. Posebno naša politična organizacija je dobro razvita. Pozabiti pa ne smemo tudi na gospodarsko ojačenje, katero edino nas bo politično še bolj oživljalo. In ravno na tem polju si moramo vzgojiti dobre, vstrajne delavce.

Naša slovenska združna organizacija je že precej razvita. Skoro vsaka večja župnija ima že svojo posojilnico. A žalibog, opaziti je, da se naši fantje in dekleta veliko premalo zani-

majo za denarne zavode. Če drugega ne, vsaj podpirajte naše zavode s tem, da jim donášate hranilne vloge. Saj je v sedanjem času splošno znano, da si drugi težko kaj prihrani, kakor posli in mladi ljudje, ki hodijo po opravljenem domačem delu pomagat k sosedom.

Mladenci in mladenke, štedite in hranite svoj denar v domačih slovenskih zavodih! Ni vseeno, če vlagate svoj denar v lastne ali tuje, nemške zavode. Glejte, nemške hranilnice in posojilnice uporabljajo del svojega čistega dobička, ki jim ga pomagajo zbirati naši ljudje, v svoje narodne svrhe! Zato se le držite slovenskih zavodov in skrbite, da bodo tudi vaši stariši in sorodniki vlagali svoj odvišen denar tje, kjer se podpirajo slovenska podjetja. Kajti, več ko bomo imeli zbraneega svojega kapitala v narodnih zavodih, večji ugled bo imela naša združna organizacija, lažje se bomo otrsali tujega jarma.

S tem pa pomagamo tudi lastnim ljudem! Posojilnica, ki ima dosti hranilnih vlog, bo tudi lažje pomagala potrebnim in skrbnim gospodarjem, da si za majhne obresti lahko pomorejo pri gospodarstvu.

Že šolarje bi morali stariši nava-jati, da vsak vinar skrbno hranijo in se tako učijo za poznejše življenje varčnosti. Še večjo skrb bi morali polagati na te odrasli fantje in dekleta. Hitro mine brezskrbna mladost! Temu ali

drugemu je treba prevzeti gospodarstvo. Pridejo plačila, treba je denarja; a kje ga vzeti, če si ga v prejšnjih letih ni prihranil?! V prvem hipu si ne ve nič pomagati; povprašuje tu, vprašuje tam, predno mu kdo kaj razloži. Če pa preje nosi svoje preostale zneske v posojilnico, sliši enkrat to, drugič to, pride na kak gospodarski shod, zanimanje raste in s tem tudi razumevanje združništva.

Je pa še drug vzrok, ki ga pritem ne smemo prezreti. Vsikdar je načelstvo v zadregi, če prosi mlad gospodar posojila, ker ne ve, bo li znal gospodariti ali ne. Če je pa sedanji mladi gospodar poprej nosil v hranilnico, mu bodo tudi pomagali, kajti to zahteva že hvaležnost in dolžnost posojilnice, da ga sedaj v potrebi podpira. Poleg tega ga poznajo kot varčnega človeka in mu radi pomagajo.

Varčnost je pa tudi glavna sila, ki omejuje pijančevanje. Treznega človeka povsod spoštujejo, sme v vsako družbo, cenijo ga prijatelji in nasprotniki. Seveda nam je računati tudi z resnico: Kar se Janezek ni naučil, se tudi Janez ne bo. Zatorej le začnite slovenski mladeniči in mladenke že sedaj v mladosti varčevati! Vsak ud naših mladinskih organizacij naj bi se lahko ponašal s tem, da ima tudi on kaj v domači posojilnici, da tudi on, čeprav z malim zneskom, pomaga trpečim in potrebnim ljudem svoje krvi.

Drago Klenovšek.

Zabava.

Kako sem kozla jahal.

Nikoli ne pozabim, ko je nekega večera pripovedoval dedek neki dogodek iz svojih otročjih let. Kot mal otrok sem se temu čudila, ker sem bila v svoji otročji domišljiji mnenja, da dedek ni bil nikdar drugačen kot tak, kakor sem ga poznala kot starega moža. Zato pač ne zabim, kako sem ga z ne malim začudenjem poslušala, ko je izpregovoril:

„Ako vas zanima, pa poslušajte, kako sem kot Sletni dečak tu in tam napravil kako neumnost. Povedati vam hočem, kako sem kozla pasel.“

Na mojem rojstnem domu smo imeli navadno precejšnje število glavogoveje živine in konj. Oče se nikakor niso vdali materni volji, da bi pustili našo živino med vaško čredo v varstvo Črednikovega Jana, vaškega pastirja. Ko sem jaz vzrastel in še nisem bil za težje delo, v šoli pa smo imeli samo

poldnevni pouk, poverili so meni ta častni posel. Ker je bil pastir plačan za to službo, plačan sem hotel biti tudi jaz. To željo sem ponižno izrazil materi in ta očetu. Oče so znali, da imam na paši veliko prostega časa, ker pa sem bil vkljub temu, da se nisem zanimal za šolske knjige, vendar še med boljšimi učenci v šoli, so se udali materini prošnji in mi kupili lepo rejenega kozla. Bil sem posebno vesel takšne igrače. Učil sem kozla tekanja in jahanja. A to mi je le-ta predobro plačal.

Nekega dne me je čez dan precej zmučila vročina. Radi tega sem, ko sem popoldne pognal živino na pašo, sedel na drevesni štor ter začel dramati. Pa ker sem kimal z glavo, porabil je kozel priliko, meneč, da se šalim, ter se od daleč zaletel proti meni in me trknil v glavo, da sem zletel kakor sem dolg in širok čez panj na tla. Pa ne bilo bi me tako jezilo, da ne bi bila kravja sled za štorom, kamor me je kozel vrgel. Tako pa me je pograbila jeza, da sem zgrabil kozla, skočil nanj ter ga pričel jakati. Vodil sem ga po poti, ki vodi čez strugo. Poženem kozla čez brv. A kozel meneč, da je sam, je storil na koncu brvi kakor drugekrat. Par metrov, preiden je pritekkel čez brv, skoči v stran, a teža mojega telesa je bila kriva, da je padel z menoj v reč v vodo. Sreča moja, da sem znal plavati, kajti voda je bila globoka, da sva se s kozlom potopila v njej. Kozel je nekaj časa brbulil po vodi ter slednjič poprej splaval iz vode kot jaz.

Nič bi ne bilo iz tega, samo da bi me ne bil videl vaški pastir Jan, kateri je mojo in kozlovo nezgodo dal na veliki zvon. Vaščani so se šalili z menoj, posebno oni fantje, kateri so bili vsako nedeljo gotovo v gostilni pri „Gregulju“. Ko so me neko nedeljo začeli zopet izpraševati, kako sem si pral suktnjo v potoku, sem sklenil, da jim pošteno zagodem. Za to sem hotel porabiti baš svojega kozla.

Bilo je poleti, par tednov po onem prizoru, kateri se je odigral na savinj-

ski strugi, ravno v nedeljo, ko so me poslali proti večeru mati v mlin, da izvem, če bo drugi dan lahko prišel z vozom naš hlapec po vreče zmlatega žita. Pot me je peljala mimo gostilne „pri Gregulju“. Domov grede sem slišal vrisk, petje, kričanje in kletev pijanih pivcev v gostilni. Dobro sem poznal po glasu tudi naše vaške fante. Slišal sem, kako me je eden izmed njih iz gostilne sem začel zbadati radi kozla. Sklenil sem, da se še tisti večer maščujem!

Bedel sem nenavadno dolgo oni večer. Večkrat sem šel ogledovat, če imajo pri „Gregulju“ še luč. Ko odbije ura enajst, čas strahov praznovernih ljudi, privežem kozla za vrh in hajdi, šla sva proti gostilni. Žive duše ni bilo nikjer na potu in tudi pred gostilno ne. Pripognem veje od trte, zasajene pred hišo, tako, da so najbolj listnate mladike visele ravno nad oknom. Primem kozla za sprednji nogi, ga postavim na okno in mu pomolim trtino listje, da bi ga jedel. Ni bilo treba dvakrat tako storiti, kajti kozel me je dobro razumel in sicer tako, da ni snedel samo onega listja, ki sem mu ga nudil, ampak začel je biti naravnost razposajen. Stegoval se je nad oknom in trgal perje ter zdaj pa zdaj stopil na okno in žvečil.

Pri takšnem delu ga nenađoma zapazijo pivci v sobi. Vsi naenkrat utiinejo ter gledajo v okno, od koder se je videla pošast, ki je imela dva roga, kosmat črn obraz, dvoje kakor oglje žarečih oči, brado in dve črni nogi. Vrhu vsega tega pa je še ta pošast hlastala z gobcem in kimala pivcem v sobi!

Gostje, prej tako glasni, postali so naenkrat mirni, upirajoči pogled v okno, od katerega se je videla pošast.

„Bog nas je kaznoval!“ začenja najstrahopetnejši med njimi, „zato, ker smo le preveč kleli, vpili in razsajali, ter poslal samega . . .“, Bog nas varuj, po nas!“

„Nič ne pomaga drugega kot molitev, da ga preženemo!“ nadaljuje drugi.

Tretji pa gre proti škropilnici, ki je visela na zidu pri vratih z nameonom, da bi dobil blagoslovljene vode. A ta se je gotovo že pred desetimi leti posušila. Zato se je hudoval nad krčmarjem, kateri pa je ponižno povedal, da ima blagoslovljeno vodo v steklenici, ki pa je v kleti; a če se je že tam posušila, pa jo ima gotovo soseda Kolarica, pa da je njega groza iti po njo.

Ni torej pomagalo drugega kot moliti. — Jaz pa sem pri drugem napol zaprtem oknu skrbno in z največjim veseljem opazoval med molitvijo te, nankrat tako izpreobrnjene grešnike.

Ko sem zapazil, da primanjkuje kozlu pod oknom trtinega listja, donášal sem mu ga pod okno od druge strani, da je lahko nadaljeval svoje, za njegov želodec važno delo.

Že so zmolili rožni venec, a hudir le še ni hotel oditi.

„Nekoliko pa si le oddahnimo; jaz že od „vernih duš“ dan sem nisem toliko molil!“ začne oni potegun iz naše vasi, kateri me je najraje zbadal in me celo pital z nezasluznim priimkom „Kozel!“

„Pa zakaj je rogač kar tiho? Bu! poglej ga no, kako ima žareče oči; kar groza me je; in pa kako nam predrzno kima! Bračo ima tudi večjo in bolj črno kot naš krčmar! Pa roge?! Odkar sem godec, se mi niso ježili lasje, kot danes! Pa zakaj se vrag črni ne spravi? Saj smo vendar molili! Vidiš, vsega tega si ti krčmar kriv, ker nimaš blagoslovljene vode pri hiši!“

„Tiho bodi in nikar ne govori tako brezbožno, sicer se ga zares ne iznebimo; dajmo rajši naprej moliti!“ začne miriti krčmar.

Ravno so se pripravljali, da bi v drugič pokleknili, kar prihiti urnih korakov gostilničarjeva dekla v sobo. Bilo je dekle 24. let, ter korajžno, da le kaj. Godec takoj pristopi k njej ter jej obljubi, da da za pet bokalov vina še tisti večer, ako je tako korajžna, da pripelje tistega, ki stoji pod oknom, v sobo.

„Pa kdo je pod oknom?“ izprašuje dekla.

„Moj brat je, a si ne upa sam v gostilno. Daj, bodi tako prijazna in pojdi ponj!“

Drugi pivci, dobro vedoč, da ga dekla Mina rada potegne, silijo va-njo ter obljubujejo vsak po nekaj bokalov vina.

Dekle zares gre iz hiše, a jaz se hitro skrijem pod kozolec. Nekaj časa ogleduje okoli hiše, kar zapazi fanta od fare, gledajočega v hišo, skozi okno.

„No, Miha, pojdi no malo notri, saj je Jernač tudi tukaj! Pojdi! Jernač bo do nategnil harmoniko, a midva zapleševa „brzo-polko“, ali pa „mazurko“, tako, kot sva zadnjič!“

Toda Miha se ni zmenil za Mino in njeno mazurko, ampak naprej pridno žvečil trtino listje in gledal v sobo. To je dekle vjezilo. Ker je bilo temno, je stopila bliže Mihca in z besedami: „ne bodi vendar tako nobel“, ga prišla za ramo. A kozel se je dekcle ustrašil. Hitro je spustil, kar je imel v gobcu, stopil na tla ter jo z glasnim meketanjem pobrisal domov. Dekla pa je od strahu omalrnila na zid. A ko je spoznala našega kozla, je tlesknila z rokami, se glasno nasmejala ter hitela v hišo pravit, kakšnega brata da ima godec. Ko sem slišal, da prihajajo pivci iz sobe, sem jo tudi jaz pobrisal za kozlom domov.

Drugi dan pa sem se v pest smejal vaškim fantom in jih pomiloval radi njihove korajže. Samo temu sem se čudil, da se o tem nič ne izve. Čakal sem samo prilike, keďaj jih bom lahko zavrnil. Ni bilo treba dolgo čakati, kar me začne zopet zbadati radi kozla eden izmed najbolj gorečih molilcev v gostilni „pri Gregulju“. Zdaj pa sem ga v navzočnosti več ljudi opomnil, kdaj da je letos največ molil. Ko pa me le-ta začudeno gleda, kot bi dobro ne slišal ali pa razumel mojega opomina, mu razložim, da v nedeljo, ko se je zbal mojega kozla, katerega je smatral za samega hudimana.

To je bilo dovolj za vselej. Nikdar več mi fantje niso spodtikali mojega kozla.

Tako sem jaz kot abecednikar in pastir jahal kozla in tako je moral kozel potem mene maščevati. A maščevati sem se hotel tudi nad pastirjem Janom, kateri je začel prvi trositi okoli novico, kako sva se s kozlom kopala.

Ta fant je imel posebno veselje nad tem, ako je smel tu in tam s puško pihotapiti kakega zajca. Predobro sem znal za to njegovo slabost. Pa da bi ga izdal lovcem, se mi je fant vendarle smilil, ker sem predobro vedel, da vaški pastir Jan pride do mesa le takrat, kadar mu ga dačo moja mati, ali pa kadar ustrelí dolgouhięga zajca. Zato tega nisem hotel storiti. Poslužil sem se nečesa drugega.

Kadar sem brskal doma v podstrešju, vselej sem našel odrte kože domačih zajcev, katere so se sušile v podstrešju. Med tem, ko se druge dneve niti ozrl nisem na nje, so me začele zdaj posebno zanimati. — Neko nedeljo popoldan, prišedši iz cerkve od popoldanske službe božje, grem v podstrešje, vzamem eno tako kožo in jo pošteno nabašem z žaganjem ter zašijem.

Da je zajec izgledal kot posebno pitan, mi ni treba posebej povdarjati. Ker sem vedel, da bo pastir Jan zopet stikal za zajci, sem ga nesel na izorano njivo v razgon, za bližnji gozd, kamor je Jana največkrat pripeljala pot. Mene je zanimalo, kako bo Jan streljal debelega zajca. Splezal sem kraj gozda na košato smreko, da bi me pastir Jan ne opazil, ter čakal lačen in žejen tatinskega lovca, kateri je imel to nedeljo popoldne kot po navadi pri ti na lov.

Že sem vsled prehude lakote in žeje hotel splezati z drevesa ter teči domov, kar zagledam, da dolgonogi pastir že prihaja. Puško je imel skrito pod rdečo suknjo, kakršno je navadno nosil. Torba pa, katera je nadomestovala lovsko, je bila iz domačega platna; sicer obrabljena, vendar pa še rabljiva za lovca, kakršen je bil Jan. Visela mu je na vrvici, ter ga zdaj pa

zdaj, kakor je že prestopil, udarila po irhastih hlačah.

Pazljivo se je oziral sem in tje, da bi mu pač kateri izmed dolgouharjev ne ušel. Kar zagleda zajca za razgonom. Oprezno se ozre okoli, stori par tihih korakov na njivo, vzame puško izpod suknje in ustrelí. — Glasni pok! pok! se je razlegal od njive po gozdu in preglasil moj krohot na drevesu. Pastir Jan pa je z vzklikom: „bu! kako je debel, nocoj bo pa dobra večerja“, skočil v razgon ter pograbil zajca in ga smuknil pod suknjo ter bežal v gozd, kjer se je ustavil pod smreko, na kateri sem sedel jaz.

Tu začne ogledovati svoj plen, kar zapazi, da je zajec slep. Čim dalje ga ogleduje, tem bolj spozna, da ga je nekdo prevaril. Nekaj časa ga še ogleduje, toda ko se naposled iz napol zašitega zajca izsuje žaganje, zapodi ga par sežnjev od sebe ter godrnjaje dolgih korakov odide domov.

Za ta dan sem mu pač pokvaril veselje do lova. A Jan je bil siromak in večkrat lačen, zato se mi je smilil. Mati se mi niso mogli dovolj načuditi, kako da sem tisti dan prosil, da naj pošljejo pastirju Janu kaj za podzobe, ko ga še večeraj niti videti nisem hotel. Ker so vedeli, da sva si z vaškim pastirjem precej navskriž, so me pohvalili, češ, da je to lepo od mene, da sem se že od mladosti navadil sovražnikom odpustiti. — Toda jaz nisem takrat prav delal, ker sem se nad sovražniki popreje maščeval kot pa odpustil!

Tako je končal tudi za ta večer dedek svoje pripovedovanje.

Žarite kresovi . . .

I.

Tiha noč je zazibala
Zemljo v sanje in pokoj,
A po hribih zaplamtelo
Kresov žarnih je nebroj.

Ti kresovi so pomniki
Onih davno prošlih let,
Ko solunska brata sveta,
Naš osrečila sta svet.

Jaz na vrhu hriba gledam
Kak kresovi ti goré,
Gledam kak mladostna lica,
Vsa v veselju se žaré.

Srca verna so zažgala
Ognje žarne po bregih,
Svetu so na znanje dala:
Veren rod je v krajih teh.

Le žarite, le plamtite,
Svetim bratom vi na čast,
Mi pa v srcu si hranimo
Kar sta nam podala v last.

II.

Dokler rod slovenski
Biva v krajih teh,
Naj žaré kresovi
Po slovenskih tleh.

Kakor ti kresovi
Srca naj goré,
V ljubavi iskreni
Domu plamené

L.

Pod lipo.

I.

Dan je zadnjič vas poljubil
in odšel od nje je proč,
gledat v daljo bela mesta,
morskih valov silno moč.

In v vasico zapuščeno
prišel je sanjavi mrak;
nebne lučke so vzplamtele,
čuval jih bo siv oblak.

Tam iz temnih lin zvonika
zvon večerni zadoni;
jaz sanjarim tam pod lipo,
ki iz griča v dol strmi.

Zašumi prastara lipa,
veje zgrne nad menoj,
kot otroku radovednem
pravljic šepeta nebrot:

II.

Teman log
stal je tu,
stal nekdanj,
poln miru.

Le šepet
belih brez
plaval je
čez in čez.

In srnjak
bistrook
hodil je
na potok.

A prispel
človek je,
zdramil gozd —
zrušil vse.

Proč je log,
jaz samó
dvigam vrh
še v nebó.

Kmalu me
piš zdrobi,
padem jaz ...
padeš ti ...

III.

Pač zemljanov že nešteto
je hodilo tu pred mano,
ali njega ne pozabim,
ki je hodil danes rano.

Bol v očesu, žalost v duši,
trudno glavo je povešal,
spel je težko proti cerkvi
toliko, da ni opešal.

Ali glej, ko se je vračal
iz svetišča mimo mene,
bilo je oko radostno
žalosti na njem nobene.

Kaj ga neki ob prihodu
je težilo in morilo!
Kaj potem mu bol odvezelo?
Kaj mu zopet mir vrnilo?

IV.

Bela cesta, bela cesta,
kaj že gorskih si otrok
odpeljala v dalnja mesta,
kaj že vzela domu rok.

Cesta širna, cesta bela
kdaj privedeš jih nazaj,
dosti je zanje spet dela ...
Ti molčiš — povej zakaj??

P. A

Lahko noč.

(Po poljski narodni.)

Ko poljublja noč bregove,
tíhi mir nad zemljo plove,
angelj božji ti takrat
nas zaziblji v sen sladak.

Varuj nas, ko bomo spali,
da spet bomo zdravi vstali.
V tvojo upamo pomoč,
ljubi angelj: lahko noč!

Novograjski

Razgled po svetu.

† Anton Aškerc.

V Ljubljani je dne 10. junija v ranih jutranjih urah umrl slovenski pisatelj Anton Aškerc po kratki, mučni bolezni. Ranjki Aškerc je bil štajerski rojak. Rojen je bil leta 1856 pri Sv. Marjeti v Rimskih toplicah. Leta 1880 je bil posvečen v mašnika in je služboval na več krajih kot kaplan in provizor do leta 1898, ko je stopil v pokoj in se preselil v Ljubljano, kjer je postal mestni arhivar, v kateri službi je ostal do svoje smrti.

Napisal je vsega skupaj 15 knjig. Od 15 knjig je 11 samih pesmi, in sicer: Balade in romance leta 1890 in 1903 druga izdaja, Lirske in epske poezije 1896, Nove poezije 1900, Zlatorog 1904, Četrti zbornik poezij 1904, Primož Trubar 1905, Mučeniki 1906, Junaki 1907, Jadranski biseri 1908, Akropolis in Piramide 1909 in Poslednji Celjan. Skupno z Ivanom Veselom je izdal rusko antologijo leta 1901. Poskusil se je tudi v dramatik in izdal leta 1900 tri dramske študije. Nadalje imamo iz njegove roke še dva potopisa: Izlet v Carigrad in Dva izleta na Rusko. Brošura „Ali je Primož Trubar vpesnitve vreden junak ali ne“, je polemične vsebine.

Aškerc je rad veliko potoval. Bil je večkrat v Rusiji, v Orijentu, na Balkanu in še drugod. Vtise iz potovanja je opisoval in jih najdemo v pesmih in prozaičnih spisih.

Anton Aškerc je bil pesnik po božji milosti. Njegovo ime je neizbrisljivo iz slovenske književnosti in bodo še naši daljni potomci častili v njem velikega pesnika. Škoda samo neizmerena, da ne moremo reči tega o vseh pesniških delih pokojnega. Kakor sta prvi dve knjigi lepi in vsebujeta neprecenljive bisere slovenskega pesništva, tako je potem pesnik zabrečel in bi bilo o marsičem boljše za njega in za slovenski narod, če bi ne bilo napisano. Aškerc je bil duhovnik. Toda njegov nesrečni značaj, v katerem je bilo nekaj upornega, njegovo premalo

zanimanje in poglobljenje v teologične študije in verske resnice, njegova prevelika ljubezen do raznih brezverskih učenjakov, vse to ga je zapeljalo na kriva pota. Začel je dvomiti nad verskimi resnicami in je že kot kaplan pri nas na Štajerskem prišel večkrat v nasprotja z globoko vero našega ljudstva. Prišlo je končno tako daleč, da je uvidel, da je propad med njim in katoliškimi resnicami prevelik in leta 1898 je zapustil duhovniško službo ter odšel v Ljubljano. Tam je nekaj časa še opravljal duhovniška opravila, končno pa vse skupaj opustil in si pustil rasti brado. Kakor pa je izgučljaval vero in se potapljal v svobodomiselno brezverstvo, tako je pešala njegova pesniška moč. Anton Aškerc, kojega prve pesmi se odlikujejo po krasnem, kakor iz kamna izklesanem jeziku, ki je pel s tolikim ognjem, zanosom in ljubeznijo do vseh zatiranih, ki je znal tako živahno pripovedovati, da je naš najboljši pripovedni pesnik, je postal od leta do leta bolj dolgočasen in brez življenja. V njegovih pesmih ne najdemo nič več vzvišenega, lepega, ampak gola zabavljanja na katoliško cerkev in vsiljivo ponujanje protestantizma in zmedenega brezboštva. Mnoge njegovih pesmi iz druge dobe že niso več nikake pesmi, ampak suhoparno rimana slaba proza.

Umrli je pesnik osamljen in zapuščen od svojih liberalnih prijateljev, ki so ga prej vedno tako radi izrabljali v svoje namene, po težkih mukah. Duhovniku, ki je prišel k njemu, da bi ga sprevidel, je rekel, da je še čas. V zadnjih urah so mu pa dali v roko sveti križ in umirajoči ga je gorko stiskal. Počivaj v miru!

† Duh. svetovalec Josip Tombah. V Št. Petru pod Svetimi gorami je umrl v sredo, dne 25. junija, vlč. g. duh. svetovalec in župnik Josip Tombah. Ranjki je bil rojen leta 1843 pri Sv. Juriju ob juž. žel. in je služboval pri Sv. Petru od leta 1898. R. i. p.! — V avstrijskem državnem zboru je bila po večdnevni razpravi sprejeta no-

va brambna postava. Novi zakon, ki pomenja velik preobrat v naši armadi, čoloča v prvi vrsti 2letno vojaško službo, katere bo deležnih 85% vseh vojaških novincev. Druga važna sprememba, ki jo prinaša novi zakon, je zvišanje novincev od 126.013 na leto na 185.000. Prezenčno stanje avstrijske armade bo znašalo od sedaj naprej okoli 450.000 mož, kar približno odgovarja številu avstrijskega prebivalstva. — Naš državni zbor tudi drugače sedaj pridno deluje in bo rešil ravno v teli dneh, ko boste dobili v roke to številko, še več važnih zadev. Koncem tedna bo šel na počitnice. — Na Ogrskem še vedno ni normalnih razmer. Grof Tlsza še vedno kruto gospodari. Ogrski državni zbor je šel na počitnice. Imel je sicer zasedanje in seje, toda udeleževala se jih je samo vladna stranka. Vsem opozicionalnim poslancem, ki so bili ob priliki raznih škandalov, ki so se dogajali v pričetku junija v zbornici, izključeni od sej, je vojaški kordon pred parlamentom zabil vstop. Radi tega so izostali od sej tudi vsi drugi protivladni poslanci. — Troedina kraljevina Hrvaška ječi še vedno pod kruto roko krvnika Čuvaja. Radi Jukičevega napada se je vprizorila silna gonja proti hrvaškemu dijaštvu. Pozaprlo se je čez 100 dijakov, med njimi mnogo še prav nedoraslih. V zadnjih dnevih se je pa izpustilo razun Jukiča in 16 dijakov vse na prosto. Proti tem se pa hoče naperiti tožbo radi sokrivde pri poskušenem umoru, radi česar je obtožen Jukič. O leta se nam „veleizdajniški proces“ v drugi izdaji. — Priprave za evharističen kongres na Dunaju so v polnem teku. Cesar z dvorom se bo udeležil procesije v cesarskih gala-vozovih. Prireditev obeta biti nekaj nepojmljivega,

tako veličastna, kakor še nobena te vrste. Tudi drugod po svetu, zlasti pri nas v Avstriji, se vrše priprave in se skuša na primeren način počastiti evharistično leto. — Iz italijansko-turške vojske ni nič novega. Vlada nekam čuden mir, kakor mir pred nevihto. Za gotovo se lahko smatra, da vojska še ne bo kmalu končana. — Iz Albanije prihajajo vesti o novih vstajah. Upor se je razširil že na vojaštvo, ki noče več služiti mladoturkom. — Na Portugalskem prihaja ena kriza za drugo. Prostožidarstvo je pahnilo deželo v najhujše nesreče. — V Ameriki se bije divji boj za predsedniško mesto. V taboru obeh glavnih strank, pri republikancih in demokratih, je prišlo do razdora. Republikanci so proglasili za kandidata dosedanjega predsednika Tafta, ki je zmagal nad bivšim predsednikom Rooseveltom. Vsled tega poraza hoče osnovati Roosevelt lastno stranko in samostojno kandidirati. Ravno tako hudi prepiri so pri demokratih. Večkratni njihov kandidat Bryan hoče zopet kandidirati in nastopa z vso silo proti drugim kandidatom v lastnem taboru. Vse z napetostjo pričakuje, kakšen bo izid teh nepopisnih bojov, strasti so do skrajnosti napete. Nekateri sodijo, da bo končni zmagovalec Roosevelt. — Zrakoplovstvo se živahno razvija. Pred kratkim smo imeli v Mariboru tri polete z balonom, ki so se dobro obnesli. Med Berlinom in Dunajem se je vršil velik zrakoplovni polet. Nemški inženir Helmuth je preplul čez 600 kilometrov dolgo črto v približno osmih urah. Te dni se vrše na Dunaju velike zrakoplovne tekme. Avstrijski častnik Blaschke se je dvignil z dvema osebama 3200 metrov visoko in vstvaril svetovni rekord.

Orli.

Bratom Orlom!

(Pismo bivšega graškega Orla iz tujine.)

Monakovo, sredi junija.

Kakor bi se poslovil od rodne hi-

še, bratov, mladosti, tako mi je bilo ono jutro, ko sem odšel od vas s potno palico v roki in sem se na pragu še enkrat ozrl na telovadnico, kjer

smo se zbirali. Cela kopa lepih slik mi je šinila preko oči kakor v sanjah. Se-le ko sem sedel v vlaku in so kakor črne pošasti švigali okrog mene novi neznani kraji, sem se zavedel, da sem se ločil od bratov. In bilo mi je tožno pri srcu. Neznano čustvo osamelosti in grenkobe me je obšlo. Spomnil sem se na svojo prvo pot v svet, ko sem se poslovil od rodne hiše in mi je skrbna mati solznih oči naročevala, naj v svetu ne zabim njenih nauk. Nisem takrat še razumel pomena takih besed, ker nisem vedel, da jih gre na tisoče tako-le od doma, a se ne vrnejo več. V srcu jim zamrje spomin na mater in rodno grudo. Če pridejo domov, pridejo kot tuji. Danes, ko vidim, kako redki so, ki se v svetu ravnajo po materinih naukih in jih prinesejo tudi domov, se mi je vnovič vzbudil spomin na to. V duhu sem videl mater, ki mi je govorila, naj tudi v daljni tujini ohranim njene nauke. Kakor odmev nekdanjih let, mi je stopilo pred oči, in spomnil sem se na pesnico o rokodelskemu pomočniku.

Bratje, to je bratska ljubezen, ki nas je vezala in meni dala med vami drugi dom. Takrat, ko sem se zavedel, da sem čisto sam, sem še-le spoznal, da to ni prazna fraza. To je duh, ki veje med brati Orli povsodi, kjer vlada red in disciplina.

Bili smo skupaj — dobra družina. Nismo se objemali ali si drugače zagotavljali svoje ljubezni. Prišlo je kar tako; samo od sebe. Nič hinavščine in zahrbtosti, naravnost smo si povedali kako in kaj, vsi za enega, eden za vse. In če nas je človek videl, si je pač mislil: „Skupaj držijo!“ Ali tega ni vedel, da nas drži bratska ljubezen, ki si ne daje duška v malovrednih laži-frazah o ljubezni, ampak v delu za eden cilj: Za vero in narod. Nismo vedeli, kdaj je prišlo do tega in tudi nismo povpraševali. A to smo vedeli vsi, da je tako prav, kajti ta zavest nas je delala zadovoljne, srečne.

Pa je kdo videl to in se nam je pridružil. Toda ni se mogel vsak vživetviti v naše delo, misel, ki je dvigala

nas, ni našla pri vsakem odprtega srca. To je povsodi. Eden ima veselje, kadar se bije „rihtarja“, drugi rad posluša okroglo muziko. Ko so pa prišli sestanki, orlovska šola, takrat pa le beži! Pravi Orel pa najde pri svojem delu zmiraj dosti zabave. Če imaš zavest, da si storil, kar ti je bilo mogoče, že to te veseli in lahko jo zapoješ od srca. Orel mora biti vesel! Kdor se v orlovski vrsti černo drži, s tem še drugim korajžo jemlje. Veselega človeka pa ima vsakdo rad!

In bratje, to je, kar čutim sedaj! Ko sedim tu v tujini v družbi sicer poštenih katoliških rokodelskih pomočnikov, in se čutim v gnječi osamljenega, zapuščenega, mi šumi po glavi naša mila slovenska pesem in od daleč se mi zdi, da slišim svoje ljube tamburice. Tženotki, ko smo stopili fantje v krog in je iz krepkih prs zadonelo: „Dvignite Orli —!“ ti trenotki so za-me sveti! In kadar so iz naših tamburic zvene lepe lepe melodije. S kom bi takrat menjali? — To občutim živo še-le sedaj. Kaj mi je za godbo in petje, ki ga tu v tujini čujem! Tuji ljudje, tuji glasovi, srce ostanè hladno. Vsoto godbo bi dal, ko bi imel tu poštenega Orla, da bi jo zapela kakor včasih.

Ob dolgih večerih, ki so mi bili včasih prekratki, premišlujem sedaj o ciljih, smotru človeka. Zamislim se v boj, ki ga bijemo na tem svetu. Človek vedno in vedno hrepeni po nečem, in ko doseže tisto, odpre se mu zopet nova neskončnost in zasnuje si zopet novih potov. Orel si mora postaviti jasen, trden cilj, ki mu bo kakor mogočen svetilnik ladji, kazal pot v pristan. Ako nimaš tega, zanaša te veter zdaj sem, zdaj tje.

V duhu vidim pred seboj našega „Kresa“. Fantovski večer je. Mlad mož „Zarjan“, ki je cel dan študiral, si je napravil odmor, da se pri delu med Orli razvedri. Razlaga nauk o značajnosti in o ciljih pravega fanta. „En končni cilj imej vsak“, pravi, „s skušnjami, ki jih dobimo v tujini, koristiti kdaj svojemu narodu. Naš narod potrebuje izkušanih mož. Tujina je ono

brezčno, ki nam požira najboljše moči. Nam bodi samo sredstvo, da dosežemo ž njim svoj cilj. Če se boste fantje iz tujine vračali domov z ljubeznijo v srcu do rodne grude, utrjeni in izkušeni v svoji stroki, in boste s poštenim družinskim življenjem stavili temelj narodu, dosegli boste za narod več, kot če bi peli zdravice na srečo narodovo, ali pa pretakali grenke solze o njegovi nesreči.“ — Še mi je v spominu, kot bi bilo danes! In take besede so šle v srce. Marsikateri izmed nas si je takrat, ko je to premislil, napravil načrt. — Duh mu je zaplaval v njegovo rodno vas, kjer vladava vkljub revščini in pomanjkanju zadovoljnost. Poštenost, zaupnost je doma tam in Bog blagoslavlja delo. Ko gre kmet na žitno njivo in se mu priklanajo polni klasi, čuti, da je to sad njegovega truda in v srcu začuti zadovoljnost, srečo. Na koncu njive ob razpotju dveh cest stoji križ. Kar on pomni, stoji tam, pri njem je dobil to lažbo in mir še zmiraj, kadar ga je zadela nezgoda. Njemu se priporoči in gre zadovoljen zvečer k počitku. — In kaj imamo mi tu v tujini? Napoti smo drugim. Če si bolan, če umrješ, nič za to, deset jih čaka, da stopijo na tvoje mesto. Tujec si in vesel moraš biti, da si z žulji zaslužiš košček kruha. Dan na dan ona enakomerna dolgočasnost. Ni svežega planinskega zraka v mestu. Kakor suženj si, odvisen od dobre volje drugih, in izgubiš veselje do dela. Gorje onim, ki so dali lahkomišelnost slovo domu in si v mestih poiskali stalni dom! — In domovina, ta mati naša, ki nas je vzgojila, ali res ne zasluži drugega, kot da sprejema nazaj svoje sinove, utrujene,

ki so dali tujini svoje moči? Ali nam je domovina res samo za to, da nam da zibelko in grob? Premišljevali smo to, kaj ne, in mi smo si napravili drugačne cilje. V tistem kraju, kjer se svetijo po gričih bele cerkve, od koder v večernem mraku Ave-zvonček zliva mir nebeški nam v srce, tam, kjer se izpod košate lipe sredi vasi sliši lepa slovenska pesem ob nedeljah popoldne, tam je naš cilj, ko dovršimo šolo izkušenj v tujini! Domovina je skrbna naša mati, ako mi na-njo ne bomo pozabili, tudi ona na nas ne bo.

Koliko hvaležnega dela je še v domovini! In mi slovenski Orli, ki smo si šli po skušnjo v svet, bomo imeli važno nalogo, sodelovati pri vstajenju naroda. Dosedaj opažamo take ljudi, ki so bili malo po svetu, skoro redno med nasprotniki našega ljudstva. Mislijo, da mora tako biti, ker tako tudi drugi delajo. Mi smo se pa v naši organizaciji učili ljubiti Boga in narod in bomo pokazali, ko pridemo v domači kraj, da je ni sile, ki bi uklonila poštenega slovenskega fanta, če je hodil v orlovsko šolo! In če že mora biti, ča kdo pravi: Saj tudi drugi tako delajo, bo rajši gledal na nas.

Bratje! Pri poštenem delu v ljubezni do naših idealov smo se našli v Gradcu. Polni navdušenja in zaupanja va-se smo se ločili. Tudi za vas še pride čas, ko se boste poslovili od bratov. Ali to naj nas ne ukloni. Poštena misel naša nas spremljaj, koder bomo še hodili, dokler ne dosežemo cilja, za katerega smo se navduševali. Obljube, ki smo si jih dali pri slovesu, naj bodo kakor prisega, s krvjo podpisane!

Vaš brat Štefan.

Dekliški vrtec.

Agitirajte za dobre časnike! Današnji so res nujno potrebne mladinske zveze, v katerih se mladina izobrazuje in pridobiva moči proti raznim sovražnikom, kateri nas napadajo od vseh strani. Poseben sovražnik za

mladino je liberalizem in ž njim vred liberalno časopisje, ki hoče uničiti vse zveze, odvrniti mladino proč od vere, proč od Kristusa in njegovih namestnikov — duhovnikov. Zato se moramo bojevati in zatirati povsod slabo časo-

pisje ter razširjati le katoliške časnike, ker po slabem časopisju pride največ mladine na kriva pota. Agitacija za dobre časnike je nekako delo apostolstva. Seveda, marsikdo pravi: „Kaj se bom brigal za druge, naj ima vsak, kar hoče.“ A to stališče ni pravo. Če smo takega mnenja, potem ima lahko sovražnik toliko moči do nas. Tudi nam, drage mladenke, je to apostolsko delo sveta dolžnost. Agitirajmo in razširjajmo povsod dobre liste, posebno naša najbližja znanca in prijatelja, „Naš Dom“ in „Bogoljub“, ki sta nam mladini neobhodno potrebna. Kadar hočete, lahko vidite, kako se trudijo liberalci na vso moč, da bi razširili svoje ničvredne, laži polne časopise. Zato se tudi me, zavedne Slovenke, potrudimo, posebno sedaj, ko bomo stopili v drugo poletje, da se razširi „N. Dom“ povsod, kjer prebiva slovenska mladina. Mladdenke, na dan z agitacijo za „Naš Dom“ v mesecu juliju! Naj nam velja vsem Slomšekov rek: Kdor hoče druge vneti, mora sam goreti.

Marica.

Svetovalka. Danes drug zdravstven nasvet. „Pogosta kopelj!“, tako se glasi moj današnji klic. Brez kopanja ni zdravja! Kdor nima kake posebne bolezni, radi katere mu morda zdravnik kopanje za nekaj časa prepove, ta naj le pridno uporablja to sredstvo, ki zabrani marsikatero bolezen ter utrjuje naše zdravje. Kopati se je treba po zimi in po leti; seveda po zimi doma v mlačni vodi redkeje, poleti pa v mrzli vodi prav pogosto. Mnogo ljudi ima mržnjo proti kopanju, se kopeli boji in se radi tega izgovarjajo na vse načine. Da kopelj škoduje, je več ali manj domišljiva. Brez snage ni zdravja, brez kopeli pa snage ne; to je eno. A mi ne dihamo samo s pljučami, temveč tudi po kožinih luknjicah; to dihanje pa pospešuje v prvi vrsti kopanje. Z dihanjem po koži čistimo kri; čista kri pa je prvi pogoj zdravju. Torej osobito ti mladina, le pridno v vodo, da krepiš svoje telo! — Le v zdravem telesu biva zdrava du-

ša, pravi star latinski pregovor, in to potrjuje svetovalka.

Bodimo previdne pri kupevanju!

Drage sestre! Danes pa nekaj besed o tem važnem vprašanju. Sama imam priliko opazovati naša dekleta, koliko jih je med njimi še takih, ki kupujejo reči, katere jim ne morejo prav nič koristiti. Opazovala sem dekleta v trgovini, kako se jim dopadejo stvari, ki nimajo za nje prav nobenega pomena, ter jih kupujejo, četudi je cena visoka. Veste, ljube sestre, moj namen ni, ljudi, oziroma dekleta očitati trgovinam, ali vendar, če gledam dandanašnje razmere, tudi o tem ne morem in ne smem molčati. Rečem le toliko: Dekleta, bodite previdna pri kupovanju! Ko prideš v trgovino, ne oziraj se okrog, sicer ti je olika še neznanana. Kupi hitro, kar potrebuješ, in ne trati časa z nepotrebnim izbiranjem. Kupi blago, o katerem si prepričana, da je dobro in nepokvarjeno. Ne misli, da mora biti tvoje vse, kar vidiš lepega. To stane denar in takšne drage reči te ne bodo nikdar osrečile. Mnogo je deklet, ki izbirajo po več ur, predno imajo izbrano obleko. Bo morda katera ugovarjala, češ, saj za to pa je blago, da se pogleda. Res je, naj velja tvoja. Toda pomisli, koliko časa zapraviš s tem, da izbiraš in izbiraš, da te že glava boli, kakor jezik prodajalca, ki se s teboj in tvojo „usodo“ okvarja. Če ti blago na prvi pogled ne ugaja in se ti ne zdi dovolj trpežno, rajši je pušti in si izberi primernejše. Vendar bi ti nekaj priporočala in te prosila, da se ravnaš po mojih nasvetih; bodi uverjena, da govorim prav in le tebi, draga sestra, v korist! Prvič kupuj blago le pri znanih, domačih in poštenih trgovcih! Drugič zahajaj v trgovino le ob prostem času, izjema je le takrat, če je kaj nujnega. Tretjič ne izbiraj v trgovini prodajalcev, oziroma prodajalk, ampak povej prvemu, ki te vpraša česa da želiš. Četrtič ne imej grde navade se z uslužbencem pretekati in sploh biti z njim preveč domača. Kar želiš, povej razločno in brez ovinkov, ravna pot, najlepša pot. Pe-

tič če se ti zdi kakšna reč predraga, ne „glijhaj“ za-njo kot za vole, ampak povej naravnost, da te stvari za to ceno ne moreš kupiti. Trgovce ti bo gotovo stavil najnižjo ceno, kar bo le mogel. Sestič pazi pa dobro na to, da je blago, ki ga kupiš, snažno in sveže. V špecerijskih trgovinah dobi človek neštetokrat blago, ki ni za rabo. Če vidiš, da je n. pr. moka, riž itd. staro, dišeče po zaduhelosti, povej trgovcu takoj, da tega ne vzameš. Ne nosi pa prej domov in potem zopet nazaj. To je prvič neolikano in drugič ti pobere mnogo časa. Sedmič ne kupuj reči, ki jim je cena najnižja, veči, da je blago za svojo slabo kakovost najdražje. Osmič kar se tiče kupovanja manufakturnega in galanterijskega, bla-

ga, ti priporočam, da če je le mogoče, prepusti to skrb starišem; starejši ko je človek, bolj je izkušen. — Ljube sestre, navodila in priporočila so kratka, a naj zažostujejo. Ravnajte se po njih, ne bo vam žal, o tem sem prepričana. Dobro premislite prej, predno izdaste denar, ki ga morate tako težko zaslužiti. „Denar ima polzek rep“, pravi pregovor. Če bi vsi ljudje znali prav ravhati z njim, bi bilo tudi manj trgovin, kar bi gotovo ne bilo napačno. Morda še drugič kaj več o tem. Sedaj se hočem pa prej prepričati, če me boste poslušale. Če bo to res, dobite eukrčka, seveda le na papirju, v dekliškem vrteu od vaše somišljenice iz trgovine
Pepce S.

Društveni glasnik.

Skupščina S. K. S. v nedeljo dne 23. t. m. v Braslovčah. V nedeljo 23. t. m. se je vršila v Braslovčah v lepi Savinjski dolini letošnja glavna skupščina S. K. S. Z. Ob ogromni udeležbi — gotovo čez 500 ljudi iz raznih krajev — je otvoril predsednik S. K. S. Z. posl. dr. Korošec zborovanje. Za častnega predsednika je bil izvoljen domači g. župan Plaskau. Iz obširnega dr. Koroščevega poročila o delovanju S. K. S. Z. v pretečenem letu posnemamo: S. K. S. Z. šteje sedaj 148 društev, 15 več kot prejšnje leto. Priredila je 10 poučnih tečajev, ki so vsi dobro izpadli. V 124 slučajih so bili govorniki iz Maribora na raznih prireditvah. Centralna knjižnica S. K. S. Z. šteje 6946 knjig. Dohodkov je imela S. K. S. Z. 2260 K 69 v, stroškov pa 1580 K. Po dr. Koroščevem poročilu, ki je bilo sprejeto z velikim navdušenjem so govorili dr. Verstovšek, pred. M. Z. Zajc, podpr. D. Z. gdč. M. Drev, kojih govore prinašamo na uvodnem mestu. Iz govora g. Zajca dodatno še povzamemo, da je imela Mlad. zveza sedaj 55 članic, 9 več kakor v pretečenem društvenem letu, iz govora gdč. Drev pa, da ima Dekl. zveza 67 članic, tudi 9 več kot lansko leto. V odbor so bili izvoljeni ob koncu sledeči gg. dr. Korošec, dr. Hohnjec, dr. Kovačič, dr. Verstovšek, dr. Jerovšek, Evald Vračko, Ivan Kociper, Ferdo Leskovar, dr. Lukman, Franc Gomilšek, Franc Žebot, Vinko Žolgar. Namestniki so: dr. A. Medved Ivan Gorišek, Franc Spindler, Vl. Pušenjak, Al. Haubenreich in A. Tkavc. Želimo S. K. S. Z., da bi bilo njeno delovanje tudi v tekočem letu tako plodonosno, kakor v minulem, da bi se zlasti orlovska organizacija, ki se je že tako lepo pričela in razvila, kolikor mogoče izpolnila. Vseh orlovskih organizacij je sedaj na Sp. Štajerskem 21. Nekaj se

jih sedaj že zopet snuje na novo. Želimo, da bi na prihodnjem občnem zboru slišali, da se je število orlovskih odsekov podvojilo. V to pomozo Bog.

Hoče. Zopet je bila nemila smrt med nami. Pokosila nam je mlado, upov polno življenje. Na praznik presv. srca Jezusovega dne 14. junija je zatisnila v cvetju mladosti na veke svoje oči Micika Glazer, zvesta in vrla Marijina hči. Neizprosna jetika jo je spravila v hladni grob. Kako je bila vsem ljuba in draga je pokazal njen lep pogreb. Z Bogom, draga Micika! Odšla si od nas in pustila si nas in svoje ljube v žalosti. Tolaži nas le up, da se vidimo nad zvezdami.

Hoče. V nedeljo 16. junija je imel naš Orel svoj redni mesečni shod. Lepo število se nas je zbralo, nismo se ustrašili babjih govoric tukajšnjih nemškutarjev-nemaničev, ne odvrčanja raznih ponočnjakov in pijancev, ki se zbirajo pod Štajerčevo zastavo. Zborovanje je otvoril naš delavni predsednik č. g. Baznik in nam je pojasnil namen shoda. Naše vrste moramo čistiti, plevela ne rabimo. Člani Orla moramo biti značajni, ne boječi, klanjati se ne smemo pred štajerčijanskimi pijanci in prepači. Član mariborskega Orla br. Žebot nam je nato v enournem govoru narisal naloge slovenskega mladeniča — Orla. Delaven, značajan, korajžen ter domoljuben mora biti vsak član naše organizacije. Svoj govor je zabelil govornik z raznimi šaljivimi dokazi, kako neroden in nespameten je tisti, ki se danes še udinja štajercijancem ali liberalcem. Govorila sta še brat Hergouth in g. predsednik. Na novo se nas je dalo vpisati še večje število mladeničev, vplačevali smo članarino, uredili še marsikaj, kar je potrebno, zapeli ob koncu pod vodstvom

č. g. Šeška par narodnih pesmi, na kar smo se veselili razšli. Orel v Hočah napreduje. To je lepo znamenje za bodočnost slovenskih Hoč. Vi mladeniči hočki, ki še niste v naših vrstah, pridružite se nam, saj mi junaška nepremagljiva četa smo!

Sv. Anton v Slov. goricah. Z največjim veseljem poročamo, da smo v zadnjem času stopili tudi mi fantje od sv. Antona v vrsto tistih svojih tovarišev po lepih Slov. goricah, kateri storijo in imajo tako velike koristi od svojih Mlad. zvez. Čudil bi se vsakdo, ko bi videl s kakim navdušenjem smo si obnovili ali prav za prav na novo ustanovili »mladeniško zvezo« v nedeljo 16. junija. Okoli sto se nas je zbralo; izvoljen je bil za predsednika tov. Poljanec Ljudevit, za tajnika tov. Herman Jožef, za blagajnika tov. Bezjak Jožef; sklenili smo pa ob enem, da si bomo volili vsako leto novo vodstvo, da se tako vsi vadimo voditi druge in se jim podvreči. Že takoj prvi dan je bil vspored nad vse zanimiv. Ogedali smo si različne svetovne dogodke, jih natančneje pretrerosavi ter sklenili, da bomo pri vsakem shodu pogledali okoli po svetu, da imamo tako tok časa vedno pred očmi. Potem je bilo predavanje »O dobrem in slabem vplivu časnikov.« Storjen je bil tudi sklep, prirejati predavanja take vsebine, katera bo važna za našo gospodarsko in duševno izobrazbo. Dobri gospodarji, izobraženi možje hočemo postati, to je bil naš trdni sklep. S trdnim prepričanjem, da se bodo naše vrste pomnožile, da bodo pristopili k nam tudi tisti, kateri še sedaj nimajo veselja stopiti k nam smo se razšli.

Ptuj. Junijev shod naše »Dekliške Zveze« se je vršil pri precejšnji udeležbi po zanimivem vsporedu. Pouk velečastitega gospoda duhovnega voditelja bo ostal vsem nepozabljiv; govoril je o dobri in slabi vporabi nedelje in praznikov in o vzrokih, ki delajo nesrečne ponedeljke. Oziral se je gospod predavatelj osobito na dve veliki napaki, ki privedejo mladenke do zlorabe Gospodovih dnevov, namreč na gizdavost in veseljačenje. V živih slikah označil je govornik razliko med slabo ali grešno in dobro ali primerno zabavo ter na ta način dal mladenkam prepotrebno navodilo glede nedeljskih zabav. Predsednica Ter. Breznik je v obeh svojih govorih zopet dokazala, kako zelo ji leži na srcu vzgoja naših mladenk; razmotrivanje o »potrpežljivosti« kakor nasvet glede »Presvetega Srca Jezusovega« našel je gorek odmev v srcih poslušalcev. Zelo zanimivo je bilo poročilo članice Ivane Horvat o doživljajih v Središču o priliki tamošnje predstave Ivane d' Arc, osobito zato, ker je poročevalka vedela, kako na vrline Središčank navduševati domače članice v posnemanje teh požrtvovalnih sobojevalk. Članica Micika Kekek opozarja na Slomšekovo leto in njega važnosti; v čast velikemu ljudskemu učitelju deklamuje krasno njegovo pesem: »Slovo« Sledi še kratko predavanje iz knjige »Gospodinstvo« in »Slov. Kuharica«, priporočano po gospodični Erni Rážlag, ki nas na vsakem shodu razveseli z mnogimi poučnimi, pa tudi šaljivimi rečmi. Po

nasvetu velečastiga gospoda duhovnega voditelja se sklene prirediti v mesecu septembru veliko Slomšekovo slavnost. Odboru se naroča sestava podrobnega načrta z nasvetom, da prav kmalu začenja z pripravami. Prihodnji shod se vrši v nedeljo drugega meseca, to je 21. julija. Napolnjeni naj bodo takrat naši prostori do zadnjega kottička to želi Vaša Marica.

Središče. Naše liberalne petelinčke grozno bode v oči naš novi pevski zbor, ki sestoji iz članic Dekl. zveze, Mar. družbe in Orlov, zato pazijo prav skrbno na vsak naš migljaj. Zlasi eden, sicer že vsem poznani nam v svojem liberalnem glasilu podtika prav zlobne namene, za katere pa mi niti ne vemo, ampak so znani samo njemu. Liberalci mislijo, da se bomo mi uklanjali njihovem liberalnemu organistu, kar pa se ne bo zgodilo, zato pa jim seveda mrzi, da nas učijo petja č. g. kaplan. Na vprašanje, ali se g. župnik in milostljivi knez in škof strinjata s tem, vam bodi povedano, da tega niti prvi niti drugi ne bo šel praviti liberalcem, zato boste morali trpeti še nadalje muke v svojih liberalnih dvomih. Nadalje se liberalni dopisunček neumno čudi, da smo mi iz mesa i krvi. Če se ti zdi to tako novo in čudno, si pa znabiti ti iz zlata in srebra. Dalje pravi dopisun, da eden kaplan za drugim daje slabe vzglede, ko bi liberalci naši mladini ne dajali slabših vzgledov, kot kaplani, bi pač v naši fari bilo malo drugače kot je zdaj. Pa saj nam je znano, da je dober duhovnik liberalcem trn v peti. Kar se pa tiče »čukov« in »sov«, s katerimi imeni nas psujete bodi povedano, da je čuk le tisti, ki čuka, kar pa še ni bilo slišati nobenega iz med naše vrste. Nasprotno ste pa čuki vi, ki vznemirjate ljudi s svojim ponočnim čukanjem. To ime je torej vaše. Da bi pa imeli fantje in dekleta vaje skupaj, je gola laž, ker se dosedaj to še ni dogodilo. Da pa ne boš dopisunček radi nas preveč v skrbeh, pa pridi drugokrat na stražo, pa ne pod okno, ampak v hišo, da bomo videli vsi dobrotnika, ki ima toliko skrbi za nas. Drugikrat pa tudi pogled ob šesti in sedmi uri na solnce, kje tačas stoji, ker pri nas je takrat še precej visoko. Zameriti liberalcem pa ne smemo saj nam je znano, da so udarjeni s slepoto, zato pa tudi ne morejo ločiti dneva od noči in teme.

Ormož. Naša Mladeniška in Dekliška zveza je priredila pretečeno nedeljo redni mesečni sestanek, na katerem je predavala zastopnica središče Dekliške zveze Ivana Luci: kako značajan da mora biti slovenski katoliški mladenič in mladenka; za njo pa je prišla na vrsto članica domače Zveze Terezija Malec, katera je v svojem daljšem govoru posebej povdarjala ljubezen do slovenskega jezika in starih običajev. Za tem je še govorila predsednica domače Dekliške zveze Jožefa Kralj. H koncu zborovanja so se poslovlili duhovni voditelj vč. g. kaplan Polak, ker si gredo zaradi neprestane boleznii iskat zdravja v Busav na Moravsko, od naše Zveze želeč, da bi se tudi v njih navzočnosti ista krepko razvijala, ter člani in članice med seboj v edinosti in slogi živeli.

Možu, kateri si je za razvoj in okrepitev ljudstva v katoliškem in narodnem oziru, pridobil za našo župnijo lepih, nevenljivih zaslug, in ki je vključ vsem vednim napadom v liberalnem in nemškutarskem časopisju vztrajal na tem stališču, se je ob koncu v ganljivih besedah zahvalil predsednik Mladenške zveze, M. Sever, za dosedanjí trud ter mu želel ljubelega zdravja, da bi zopet lahko deloval za prospeli in koristi teptanega slovensko katoliškega ljudstva.

Sv. Jurij ob juž. žel. Polletno poročilo o delovanju Dekliške zveze. Meseca prosinca 1912 se je vršil občni zbor Kat bralnega društva, katero ima od Dekliške zveze največ članov. V imenu Dekliške zveze je govorila Marija Kline o pogubnosti slabega beriva. V odbor je bila voljena kot knjižničarka Kristira Regoršek iz Dekl. zveze. Mesečni shodi. Dne 12. svečana. Anton Florjanič govori po zapisniku iz teharskega tečaja 1911: Prva pomoč v sili Ter. Zupanc opisuje zgodbo praškega Jezuška. Dne 10. sušca. Ter. Zupanc konča pripovedovanje o čudodelni podobi praškega Jezuška. Anton Florjanič živo opiše strašne posledice pijančevanja. Tendrih Terezija častita v imenu zveze predstojnici Jožefi Gajšek za god. Dne 8. mal. travna. Predstojnica Jožefa Gajšek poda nekaj misli iz soc. tečaja v Petrovčah in sicer o kvarljivosti svobodomiselnih načel, ako bi se izvajale dosledno. Marija Krošlič od sv. Primoža navede nekatere ljudske šege, navade in vere našega naroda z ozirom na sveto Veliko noč, kot narodno blago. Nje sestra Neža deklamira Gregorčičevo: Velikonočna. Dne 12. maja. Kot edina in glavna govornica nas je počastila **Tovornik Hedvika**, predsednica dekliške zveze v Št. Vidu pri Planini. Srčna ji hvala! — Dekliška zveza je za bralno društvo priredila dne 14. mal. travna ganljivo igro: Marijin otrok sem. In dne 5. maja ob sprejemu v novoustanovljeno Marijino družbo so dekleta Dekliške zveze do malega vse pristopile, druge pa še bodo! Čisto

naravno! Mladenke naše kršč. socialne organizacije pač ne morejo še gojiti predsodkov do prelepe bratovščine! Ob vizitaciji je premil. in prevzvišenega g. knezoškofa pozdravila Terezija Zupanc. Delovni program Dekliške zveze v Sv. Juriju ob juž. žel. za drugo polletje 1912. Julij: Občni zbor z volitvami po običajnem vspredu. August: Pomen romanja za verski napredek in umsko izobrazbo naroda. September: Sv. Evharistija, naš najdražji zaklad. Oktober: Pripovedovanje rimskega romarja. November: Pomen glasbe za človeško srce, pomen ljudskega petja za ljudsko dušo. December: Pogled v preteklost. K vsakemu predmetu se razun glavne govornice naj oglašajo še mnoge druge! Zborovanje se vrši drugo nedeljo v mescu. Tajništvo.

St. Rupert nad Laškim: Ljubi »Naš Dom.« Prosim Te, ne zameri naši šentruperski Marijini Družbi, ker nismo še nič poročali. Gotovo je že kdo mislil, da šentruperska Marijina Družba spi, kar je bilo tudi res posebno pri mladeničih. Toda sedaj smo se vzdramili iz dolgega zimskega spanja. Ustanovili smo si namreč dolgo zaželjeno izobraževalno društvo, katero izvrstno napreduje. In če Bog da, čez nekoliko časa, si tudi ustanovimo, Mladenško in Dekliško zvezo, kateri ste v St. Rupertu jako potrebni. Praznik Srca Jezusovega smo pri družni cerkvi matere božje Snežne na Svetini obhajali slovesno kakor malokedaj. Obhajanih je bilo čez 500 vernikov.

Rajhenburg. Neizprosna morilka smrt ne izbira. To bridko resnico smo občutile 9. junija tudi me rajhenburška dekleta, ko nam je smrt iztrgala iz naše srede še le komaj 21. letno Alojzijo Pohle. Ranjka je bila vzor-mladenka. Bila je vzgledna hčerka Marijina in vrla članica našega izobraževalnega društva. Kako jo je vse ljubilo je pokazal njen veličasten pogreb, ki ga ne bomo pozabile nikdar. P. v. m. ljuba Lojzika!

Govorniške vaje.

Z Bogom in Marijo za slovensko domovino!

Drage sestrice!

Vsako slovensko deklico, ki ima kaj smisla za lastno in narodovo srečo, mora v srce veseliti krepko dekliško gibanje, ki se vedno močneje pojavlja zlasti na Južnem Štajerskem. To gibanje v mnogoštevilnih vrstah dekliških je za našo bodočnost največjega pomena. Kaj hoče dekliško gibanje? Doseči hoče, da se me dekleta izobrazujemo, da se s poštenim nedolžnim življenjem pripravljamo za bodoče poklice, da se vedno bolj zanimamo za naše javne razmere. Čaka nas ogromno dela, dela važnega, dela svetega! In to naše novo dekliško delo izvršujemo po prekrasnem geslu: **Z Bogom in Marijo za slovensko domovino!**

Izvršujemo ga z Bogom: Božje zapovedi naj nam bodo stalno vodilo našega življenja.

O srečna deklica, ki visoko spoštuje in natanko izpolnjuje božje, pa tudi cerkvene zapovedi! Vest ima mirno, srce pa veselo, delo njeno spremlja vsepovsod božji blagoslov njo pa vodi po vseh potih dobrotljiva božja roka. **Drage sestrice**, delajmo torej vedro z Bogom. Izobrazujmo se le po knjigah in časnikih, ki so krščansko katoliški; liberalnih časnikov, protivrskih knjig ne jemljimo nikdar v roke, da chranimo v svojih srcih živo katoliško vero, katero izgube tudi deklice kaj lahko po slatcm berilu.

Delajmo z Marijo: Brezmadežna nam daje najkрасnejši vzgled pčnižnega, nedolžnega, Bcgu posvečenega življenja. To življenje nam mora biti ono prelepo zrcalo, v katerega gledajmo vsak dan, da postanemo podobne svoji nebeški materi Mariji! Pač blagor, stokrat blagor slovenski deklici, ki ljubi Marijo, ki posnema Marijo! Tako dela v resnici z Marijo.

Za slovensko domovino delajmo. Ako bomo delale z Bogom, in nam ne izginejo nikdar iz spomina njegove svete zapovedi, ako bomo po vzgledu Brezmadežne uravnale svoje življenje, tedaj bomo gotovo same srečne, veselje Boga, ponos cerkve in domovine. In lahko nam bode potem delo za slovensko domovino. Le tisti resnično ljubi svojo domovino in delo za njo, ki tudi resnično ljubi Boga, ki je zvest otrok Marijin. Zato pa vidimo tudi na slovenskem kot drugod žalostno prikazen, da tisti, ki verni niso, tudi narodu zvesti niso. Najprej liberallec potem nemškutar, to so pogoste prikazni na Slovenskem. Verni Slovenci delajo na to, da bi tudi ljudstvo ostalo verno, neverni liberalci pa bi radi tudi ljudstvo odtrgali od cerkve in mu vzeli sv. vero, katero so že sami izgubili.

Naša domovina je tako krasna, da pač moramo biti vedno hvaležni za njo Bogu. Bog

nam jo je dal, on pa tudi hoče, da smo srečni na njej in da iz nje gotovo prispemo v nebeško domovino.

Delajmo torej vse žive dni za slovensko domovino, da bo vedno bolj močna in spoštovana, da ostane naša, kot je že nad tisoč let. Ako izgubimo svojo slovensko domovino, gre nam lahko v izgubo tudi nebeška domovina. Zato njej ostanimo zveste v domačiji in v tujini vse žive dni. Z nedolžnim vernim življenjem, z vestnim izpolnjevanjem dolžnosti od Boga odločenega stanu, pa tudi dolžnosti, ki jih imamo kot Slovenke do matere Slovenije, bomo najlepše delale za domovino našo.

Sestrice mile! Ne pozabimo torej nikdar dolžnosti do Boga, do Marije in do slov. domovine. Zatorej v delu in življenju našem vodi geslo nas edino: Z Bogom in Marijo za slovensko domovino!

Drobtinice.

† Franc Čebul. Vsegamogočnemu Bogu se je dopadlo iz nam nerazumljivih vzrokov v sredo dne 29. majnika ob 3 uri zjutraj poklicati k sebi častitega gospoda Franceta Čebul, bogoslovca 3 letnika celovškega semenišča in ga uvrstiti med trume izvoljenih v nebesih. Bolehal je že dalj časa, a vendar smo vsi, kakor tudi sam upali, da bo še ozdravil. A božja volja je bila drugačna. Zaradi rahlega zdravja je moral ranjki že lani zapustiti bogoslovje in je odšel v svojo rojstno vas k starišem v Smihel pri Pliberku na Koroškem. Tukaj se mu je zdravje nekoliko utrdilo in začel se je neumorno učiti. Napravil je z prav dobrim vspehom skušnje za drugi letnik in se je vpisal v tretjega. Bival je tudi letošnjo jesen nekaj časa zopet v Celovu in je obiskoval tretji letnik. A radi bolehnosti se je moral zopet vrniti domov, od koder se ni več ločil. Namesto da bi se bolezen obrnila kaj na boljše, mu je postajalo vedno slabše. A upal je ko pride krasni majnik se mu bo tudi moje zdravje vrnilo. Pristrčno je vsak večer s svojimi domačimi prosil do zadnjega večera Marijo, majnikovo kraljico, da bi mu izposlila pri Bogu tolažbo in pomoč. Ko se je pa poslavljala krasni Marijini mesec majnik od nas, se je poslovil za vedne čase tudi naš ljubljeni France. Ko sva še zadnji dan govorila je rekel: »Mnogo trpim, a trpljenje mi ni pretežko, ker vem za kaj trpim, za nebesa.

Lahko bi umrl, ako bi ne imel še ene želje, katero bi rad videl izpolnjeno. Pristrčno rad bi še obhajal daritev prve sv. maše, ker bi s tem napravil svojim dragim starišem, sestram in bratom veliko veselje in bi njim izpolnil želje, katere so gojili ves čas mojih študij. S tem bi jim vsaj nekoliko povrnil neizmerno ljubezen. Ako se bo pa drugač zgodilo, pa naj jih tolaži Bog.« In res se je drugače zgodilo. Drugo jutro je ležal še na mrtvaškem odru. Nežno pomladansko cvetje je obdajalo njegovo truplo in na prsih se mu je blestela Marijina svetinja. Njegove poteze niso značile tega, kar je za časa svoje dolge boleznij pretrpel, ampak nosile so izraz mirnega spanja. Poznalo se je na njih, da se je preselil zvest Marijin sin k svoji materi v nebeško domovino. Veličasten je bil tudi njegov pogreb. Udeležilo se ga je mnogo čč. duhovščine, njegovi tovariši gg. bogoslovci in obilo ljudstva iz okolice. Ko sta se ob grobu poslavljala od njega čč. gg. Katnik in Brožek so se solzile oči vseh navzočih, kajti spoštoval ga je vsak, kdor ga je imel priliko natančneje poznati, saj je bil blaga duša. Truplo njegovo sedaj mirno počiva v domači grudi na Smihelskem pokopališču, duša pa se veseli v nebeški domovini. Pretrpel s mnogo ti dragi nepozabljeni na tem svetu, v tej solzni dolini in težka je bila ločitev, a veselo bo svidenje.

